

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. C. K. NORWIDA W DĄBRÓWCE

Na lata : wrzesień 2012 – czerwiec 2015.

Szkolny Program Profilaktyki obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska szkolnego i lokalnego.

Program opracowany został w oparciu o:

rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 roku, w sprawie działalności wychowawczej i zapobiegawczej dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz.226)

- **Aktualne Podstawy Programowe dla Szkoły Podstawowej**
- **Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce.**
- **Dotychczasowy Szkolny Program Profilaktyki.**
- **Analizę sytuacji wychowawczej dokonaną przez: wychowawców, nauczycieli, uczących, pedagoga szkolnego oraz szkolnego koordynatora ds. bezpieczeństwa.**

WSTĘP :

Zaproponowany program stanowi rozwinięcie programu wychowawczego realizowanego w szkole, który ma na celu kształtowanie osobowości uczniów i wspieranie ich rozwoju.

Realizacja zadań zawartych w Szkolnym Programie Profilaktyki powinna wpłynąć na uczniów tak, aby potrafili poradzić sobie z rozwiązaniem problemów, by umieli współżyć z ludźmi i potrafili wybrać to, co służy ich zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Ma na celu zmianę niezadowolających zachowań uczniów. Program przewiduje działania na rzecz dzieci, podejmowane przez grono pedagogiczne, które mają przeciwdziałać zachowaniom ryzykownym..

Program ma być rozwinięciem potencjału dziecka wyniesionego z domu rodzinnego.

Warunkiem osiągnięcia założonych celów jest zaangażowanie wszystkich nauczycieli, wychowawców i rodziców. Może być dobrze realizowany przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka : Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem Rodzinnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kościołem.

Szkolny Program Profilaktyki systematycznie uzupełniamy jest następującymi akcjami i programami:

- „Szlanka mleka”,
- „Owoce i warzywa w szkole”,
- „Zdrowy uśmiech - fluoryzacja”,
- „Radosna szkoła”,
- „Między nami kobietkami”,
- „Bezpiecznie na wsi”,
- „Niepełnosprawni są wśród nas”,
- „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”,
- „Mówię *tak* zdrowemu stylowi życia”,
- „Mówię *nie* nałogom”.

Ponadto szkoła realizując program stale organizuje dożywianie, poszerza ofertę zajęć pozalekcyjnych oraz pozyskuje nowe pomoce i przyrządy do zajęć ruchowych.

Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrowce opiera się na profilaktyce realizowanej w odniesieniu do dwóch z trzech grup ryzyka :

1. Profilaktyka pierwszorzędowa - kierowana do grup **niskiego ryzyka** – czyli do szerokiej populacji, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych. Polega na promowaniu pożądaných zachowań prozdrowotnych.

2 Profilaktyka drugorzędowa – podwyższonego ryzyka - należą tu osoby, które mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych.

3. Profilaktyka trzeciorzędowa -wysokiego ryzyka - należą tu osoby o utrwalonych zachowaniach ryzykownych.

W szkole naszej realizować należy głównie profilaktykę pierwszo i drugorzędową. Wynika to z wieku dzieci i z rodzaju problemów z jakimi mamy do czynienia.

W kręgu zainteresowań Szkolnego Programu Profilaktyki znajdują się następujące obszary :

- **promocja zdrowego stylu życia zarówno w sferze fizycznej jak i psychicznej,**
- **psychoedukacja dotycząca odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych w różnych sferach naszego życia,**
- **zapobieganie przemocy i agresywnym zachowaniom,**
- **psychoedukacja dzieci i rodziców dotycząca zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z mediów (telewizja, komputer, Internet, zjawisko cyberprzemocy),**
- **psychoedukacja dotycząca szkodliwości nikotyny i alkoholu oraz innych nowych substancji uzależniających (dopalacze, napoje energetyzujące) dla zdrowia fizycznego i wpływ środków uzależniających na relacje z innymi.**

Obszary działań, którymi w sposób szczególny należy się zająć :

- **umiejętność radzenia sobie w różnych typach sytuacji trudnych,**
- **wyrabianie nawyku stanowczego odmawiania w sytuacjach ryzykownych,**
- **utrwalenie wiedzy o zasadach higienicznego uczenia się.**

Sposoby ewaluacji Programu Profilaktyki.

-okresowa ocena prezentowanych postaw prozdrowotnych u uczniów i zagrożeń utraty zdrowia

-stała obserwacja uczniów w omawianym zakresie (wszyscy pracownicy pedagogiczni)

-rozmowy z pielęgniarką, dyrektorem szkoły, nauczycielami, wychowawcami fizycznego, wychowawcami, kierowcami autokarów szkolnych

Działania profilaktyczne w poziomie klas I - III

Cel	Działania	Kto realizuje	Kryterium sukcesu	Sposób ewaluacji	Prowadzący ewaluację
Promocja zdrowego stylu życia					
I. Higiena osobista	Blok zajęć psychoedukacyjnych „Dbamy o zdrowie”, udział w programie prozdrowotnym „Fluoryzacja”	Wychowawca Pielęgniarka	Uczeń jest schludny, czysty, dba o swój wygląd. Zna podstawy higieny intymnej. Dbą o zdrowe zęby.	Obserwacja	Wychowawca
II. Zdrowe odżywianie	Akcje promujące zdrowe Odżywianie: „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole”.	Wychowawca	Uczeń potrafi wskazać składniki diety służące zdrowiu. Świadomie spożywa warzywa i owoce. Rezygnuje z niezdrowej żywności.	Rozmowa, obserwacja spożywanych posiłków.	Wychowawcy

III. Ruch gwarancją zdrowia fizycznego i psychicznego	Zajęcia wychowania fizycznego , pozalekcyjne zajęcia sportowe i ruchowe, propagowanie turystyki pieszej. Udział w programie „Radosna Szkoła”.	Nauczyciele w-f i wychowawcy klas	Mniejsza urazowość i niwelowanie wad postawy. Lepsza sprawność umysłowa w efekcie optymalnego dotlenienia.	Obserwacja	Nauczyciele w-f i gimnastyki korekcyjnej, Wychowawcy klas.
IV .Profilaktyka uzależnień	Blokli zajęć psychoedukacyjnych - „Rozumienie przeżywanego uczucia i radzenie sobie z przykrymi uczuciami” - Zajęcia dotyczące substancji uzależniających / w tym napoje energetyzujące/ Zajęcia dotyczące zagrożeń płynących z nowych mediów. - Modelowanie zachowań związanych z dokonywaniem właściwych wyborów. Filmy i spektakle profilaktyczne.	Nauczyciel prowadzący, pedagog szkolny, realizatorzy spektaklu, wychowawcy.	Uczeń potrafi nazywać uczucia, akceptuje uczucia trudne i uczy się nad nimi panować. Uczeń zna na czym polega szkodliwe działanie różnych substancji Uczeń potrafi oceniać postępowanie bohaterów. Deklaruje podejmowanie właściwych wyborów w różnych omawianych sytuacjach Uczeń potrafi	Rundy informacji zwrotnych od dzieci. Obserwacja zachowań dzieci. Współdziałanie z rodzicami, celem Rozwiązywania pojawiających się problemów. Rodzice współpracują ze szkołą z celu wyeliminowania sytuacjach problemowych.	Wychowawcy i pedagog szkolny.

	Zajęcia pt.: „Potrafię planować swój czas”		planować czas na wywiązywanie się z obowiązków uczniowskich, domowych jak również na zabawę i odpoczynek.		
Bezpieczeństwo w szkole i poza nią					
I. Bezpieczeństwo w świetle przepisów szkolnych .	Podnoszenie standardów związanych z bezpieczną Szkołą organizacja Pracy szkoły –dyżury nauczycieli, pracowników szkoły. Zapoznanie uczniów z regulaminami dotyczącymi	Dyrektor, Koordynator ds. Bezpieczeństwa Nauczyciele Wychowawcy i Nauczyciele Przedmiotowi	Uczniowie czują się w szkole Bezpieczni. Rodzice uczniów mają przekonanie o bezpieczeństwie w szkole	Badania Ankiety „Bezpieczna Szkoła” dla rodziców i dzieci Zbieranie informacji od uczniów	Koordynator ds. bezpieczeństwa Wychowawcy

	<p>bezpieczeństwa w szkole /w tym regulaminami pracowni, świetlicy szkolnej, szatni, przejazdu autokarem szkolnym, zasad BHP, wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych. Zajęcia na temat : bezpieczne wakacje, bezpieczne ferie, udział w programach o bezpieczeństwie. podstawowa wiedza na temat zagrożeń płynących z nowych mediów.</p>	<p>Pedagog szkolny, Współpraca z Policją, pracownicy Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.</p>	<p>Uczniowie posiadają wiedzę na temat zachowań zagrażających bezpieczeństwu.</p>		
--	---	--	---	--	--

II. Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym	Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące agresji. Zapoznanie ze szkolnymi Procedurami dotyczącymi zachowań agresywnych. Prewencyjne spotkania Z policjantem na temat : „odpowiedzialność nieletnich za swoje czyny” Modelowanie sposobów rozwiązywania konfliktów w klasach lub grupach	Wychowawcy, Psycholog Pedagog	Uczeń ma wiedzę jak radzić sobie z trudnymi emocjami, I konfliktami I wykorzystuje ta wiedzę w praktyce. Uczeń otrzymuje pomoc dorosłych przy rozwiązywaniu Poważnych konfliktów. Uczeń wie, że ponosi konsekwencje za nieadekwatne zachowania i wie ma prawo do uczenia się na błędach	Obserwacja zachowań uczniów, Analiza efektów Pracy na procedurach dot. Agresywnych zachowań i efektów kontraktów.	Wychowawcy, Dyrektor, pedagog
---	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------

III. Jesteśmy asertywni	Zajęcia psychoedukacyjne „Jak powiedzieć <i>nie</i> w sytuacjach ryzykownych”	Wychowawcy	Uczeń, wie czym jest asertywność, potrafi oprzeć się presji rówieśników lub innych osób w sytuacjach namowy do zachowań niewłaściwych, potrafi przewidzieć skutki ryzykownych zachowań, wie kogo prosić o pomoc w sytuacjach trudnych.	Obserwacja zachowań uczniów, rozmowy.	Wychowawcy.
Wspieranie dziecka					
I. Wyrównywanie szans edukacyjnych	Diagnozowanie dzieci w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Praca dydaktyczna w oparciu o opracowane wymagania zgodnie ze wskazaniami poradni. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w oparciu o akty prawnego z tego zakresu (IPET). Zajęcia pt.: „Zasady	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, logopeda, nauczyciele terapii: pedagogicznej.	Uczeń pokonuje trudności w uczeniu się w oparciu o proponowany system pomocy. Uczeń zna zasady skutecznego uczenia się oraz zasady higieny umysłu.	Analiza oferty pomocowej pod względem dostosowania do potrzeb. Ewaluacja założeń dokonanych planach IPET.	Dyrektor szkoły wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele.

	skutecznego uczenia się”				
II. Wyrównywanie szans rozwoju społecznego	Pomoc psychologiczna i pedagogiczna w szkole. Pomoc materialna w tym: dofinansowanie obiadów, zapomogi losowe, wnioskowanie o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej, wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną, realizacja rządowych programów pomocowych i innych.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny, Rada Rodziców	Dziecko otrzymuje wsparcie od instytucji wspomagających proces wychowawczy. Rodzice są motywowani do pracy nad zmianą sytuacji dziecka lub sytuacji rodzinnej. Rodzice otrzymują wsparcie przy rozwiązywaniu problemów rodzinnych lub bytowych.	Monitorowanie indywidualnych przypadków.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny.

Działania profilaktyczne w poziomie klas IV - VI

Cel	Działania	Kto realizuje	Kryterium sukcesu	Sposób ewaluacji	Prowadzący ewaluację
Promocja zdrowego stylu życia					
I. Higiena osobista	Pogadanki wychowawcy lekcje przyrody działania pielęgniarstwa szkolnej, Działania nauczycieli w-f, w.d.ż.r , działania nauczyciela wychowania do życia w rodzinie. Udział uświadamianie, Kontrolowanie, konsekwencje/ Fluoryzacja	Nauczyciele w-f, Wychowania do życia w rodzinie przyrody, wychowawca	Uczeń jest schludny, czysty, dba o swój wygląd. Zna podstawy higieny intymnej. Dba o zdrowe zęby.	Obserwacja	Wychowawca
II Zdrowe odżywianie	Lekcje przyrody Akcje promujące zdrowe odżywianie .	Nauczyciele przyrody Pedagog , wychowawca	Uczeń potrafi wskazać składniki diety służące zdrowiu . Świadomie spożywa Warzywa i owoce. Rezygnuje z niezdrowej żywności.	Rozmowa, Obserwacja spożywanych posiłków	Realizatorzy działań.
III. Ruch gwarancją zdrowia fizycznego i psychicznego	Zajęcia wychowania fizycznego , pozalekcyjne zajęcia sportowe i ruchowe. Propagowanie turystyki	Nauczyciele w-f, wychowawcy klas	Zwiększenie oferty Sportowo - ruchowych zajęć pozalekcyjnych.	Obserwacja, wywiad z naucz. w-f	Nauczyciele w-f Wychowawcy klas.

	pieszej				
IV. Profilaktyka uzależnień	<p>Zajęcia psychoedukacyjne o przyczynach i skutkach ryzykownych zachowań.</p> <p>Media a uzależnienia / tel. komórkowe, komputer, Internet</p> <p>Nowe substancje uzależniające – napoje energetyzujące dopalacze</p> <p>Pogadanki w kl. IV –VI</p> <p>Pomoc dzieciom z symptomami uzależnienia od mediów</p> <p>Współpraca z i ich rodzicami</p> <p>Spektakl profilaktyczny lub udział w stosownych kampaniach.</p> <p>Spotkanie psychologa z PP-P z rodzicami i omówienie tematu”</p> <p>„Radzenie sobie z ryzykownymi zachowaniami dziecka”</p>	<p>Pedagog szkolny, nauczyciel informatyki, wychowawcy, psycholog z PP-P.</p>	<p>Uczeń rozumie pojęcie ryzykowne zachowanie, rozumie mechanizmy ryzykownych zachowań oraz potrafi przewidzieć skutki tych zachowań.</p> <p>Uczeń potrafi ocenić swoje podejście do komputera i innych nośników komunikacji, rozumie mechanizm wchodzenia w te uzależnienia, ma potrzebę walki z nimi. Uczeń doświadcza działań dorosłych mających chronić go przed zachowaniami ryzykownymi, rozumie potrzebę wspierania go przez rodziców i innych specjalistów.</p> <p>Rodzice rozumieją potrzebę racjonalnego</p>	<p>Rundy informacji zwrotnych od dzieci</p> <p>Określenie poziomu zagrożenia zachowaniami ryzykownymi wśród uczniów.</p> <p>Uczeń potrafi rozmawiać o dylematach akcentowanych w spektaklu profilaktycznym.</p> <p>Rodzice współpracują ze szkołą z celu wyeliminowania zachowań ryzykownych uczniów..</p>	<p>Nauczyciel informatyki, pedagog szkolny, wychowawcy.</p>

			korzystania z mediów przez ich dzieci.		
Bezpieczeństwo w szkole i poza nią					
I. Bezpieczeństwo w świetle przepisów szkolnych.	<p>Podnoszenie standardów związanych z bezpieczną szkołą, organizacja pracy szkoły –dyżury nauczycieli.</p> <p>Zapoznanie uczniów z regulaminami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole /w tym regulaminami pracowni, świetlicy szkolnej, szatni, przejazdu autokarem szkolnym, zasad BHP, wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych.</p> <p>Zajęcia na temat : bezpieczne wakacje, bezpieczne ferie, udział w programach o bezpieczeństwie. podstawowa wiedza na temat zagrożeń płynących z nowych mediów.</p>	Dyrektor szkoły, koordynator ds. bezpieczeństwa, nauczyciele, wychowawcy.	<p>Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.</p> <p>Rodzice uczniów mają przekonanie o bezpieczeństwie dzieci w szkole.</p> <p>Uczeń zna numery alarmowe.</p>	Ankiety „Bezpieczna Szkoła” / dla rodziców i dzieci/	Dyrektor szkoły, koordynator ds. bezpieczeństwa, pedagog szkolny.

II. Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym	<p>Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące mechanizmów pojawiania się agresji. Zapoznanie ze szkolnymi Procedurami dotyczącymi zachowań agresywnych. Prewencyjne spotkania z policjantem na temat : „odpowiedzialność nieletnich za swoje czyny” Modelowanie sposobów rozwiązywania konfliktów w klasach lub grupach</p>	<p>Wychowawcy, Dyrektor szkoły, Pedagog</p>	<p>Uczeń ma wiedzę jak radzić sobie z trudnymi emocjami, I konfliktami I wykorzystuje ta wiedzę w praktyce. Uczeń otrzymuje pomoc dorosłych przy rozwiązywaniu Poważnych konfliktów. Uczeń wie, że ponosi konsekwencje za nieadekwatne zachowania i wie jakie są formy zadośćuczynienia .</p>	<p>Obserwacja zachowań uczniów, Analiza efektów Pracy na przyjętych procedurach.</p>	<p>Wychowawcy, Dyrektor, pedagog</p>
III. Jesteśmy asertywni	<p>Zajęcia psychoedukacyjne „Jak powiedzieć <i>nie</i> w sytuacjach ryzykownych”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Uczeń, wie czym jest asertywność, potrafi oprzeć się presji rówieśników lub innych osób w sytuacjach namowy do zachowań</p>	<p>Obserwacja zachowań uczniów, rozmowy.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa.</p>

			niewłaściwych, potrafi przewidzieć skutki ryzykownych zachowań, wie kogo prosić o pomoc w sytuacjach trudnych.		
Wspieranie dziecka					
I. Wyrównywania szans rozwoju społecznego	Pomoc psychologiczna i pedagogiczna w szkole. Pomoc materialna w tym: dofinansowanie obiadów, zapomogi losowe, wnioskowanie o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej, wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną, realizacja rządowych programów pomocowych i innych.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny, Rada Rodziców	Dziecko otrzymuje wsparcie od instytucji wspomagających proces wychowawczy. Rodzice są motywowani do pracy nad zmianą sytuacji dziecka lub sytuacji rodzinnej. Rodzice otrzymują wsparcie przy rozwiązywaniu problemów rodziny lub bytowych.	Monitorowanie indywidualnych przypadków.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny.

II. Wyrównywanie szans edukacyjnych	<p>Diagnozowanie dzieci w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Praca dydaktyczna w oparciu o opracowane wymagania zgodnie ze wskazaniami poradni.</p> <p>Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w oparciu o akty prawne z tego zakresu (IPET) Zajęcia pt.: „Zasady skutecznego uczenia się”.</p>	<p>Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, logopeda, nauczyciele terapii: pedagogicznej.</p>	<p>Uczeń pokonuje trudności w uczeniu się w oparciu o proponowany system pomocy. Uczeń zna zasady skutecznego uczenia się oraz zasady higieny umysłu.</p>	<p>Analiza oferty pomocowej pod względem dostosowania do potrzeb.</p> <p>Ewaluacja założeń dokonanych planach IPET.</p>	<p>Dyrektor szkoły wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele.</p>
--	---	---	---	---	--